

Dáslepki maǵlıwmatlar

2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

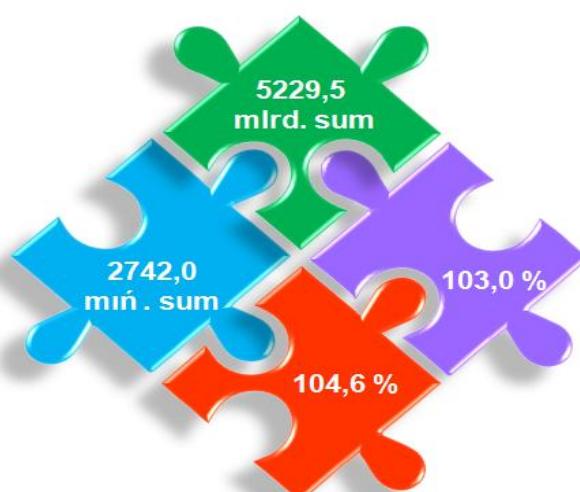
Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlığın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı quriw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıgariw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporacyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikacyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámlekет hám mámlekетlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommercialıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri
kóleminiń ósim pátı

Kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń ósim pátı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawı bul — kárhanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılıǵan taypa bolıp tabıladi. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infratuzilme sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılgan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

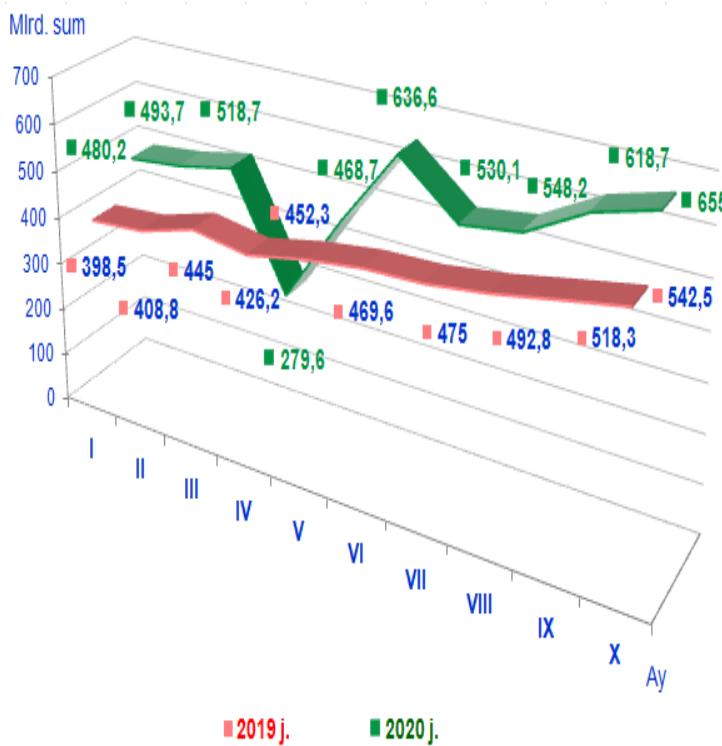
Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 5229,5 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 600,5 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldınıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 104,6 % ti quradı.

Ósim pátı	Kóleminiń ósiwi	Xızmetler kólemi
• 104,6 %	• 600,5 • mlrd. sum	• 5 229,5 mlrd. sum

Xızmetler - qarıydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgertiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Kórsetilgen bazar xızmetler kóleminini salıstırılıwı, mlrd. sum

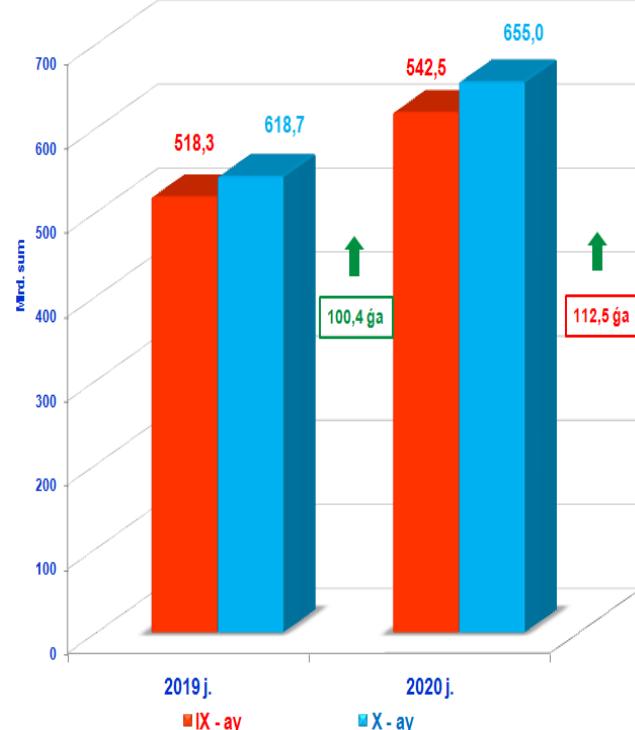
2020- jıldını yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldını oktyabr ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 174,8 mlrd. sumǵa asıp 655,0 mlrd. sumǵa jetti.

Salıstırıw ushın :

ótken jıldını usı dáwirinde olardıń kólemi 144,0 mlrd. sumǵa ósken hám 542,5 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2020- jıl IX - diskret (sentyabr) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2020- jıl X - diskret (oktyabr) ayınıń kólemi 36,3 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırıw ushın :
2019- jıldını IX hám X- diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 24,2 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimliligin hám natiyeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonominik häreket túrleri boyınsha islep shıǵarılǵan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında)**

Xızmetler – jámi	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılga salıstırǵanda ósim pátı, % te
Sonnan:	5229,5	104,6
baylanıs hám málimeleme xızmetleri	312,8	107,7
finanslıq xızmetleri	1056,8	126,9
transport xızmetleri	1364,8	106,2
sonnan: avtotransport xızmetleri	750,1	102,9
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	148,5	100,2
sawda xızmetleri	1213,6	98,5
kóshpes mülk penen baylanıslı xızmetler	137,6	91,2
tálım tarawındaǵı xızmetler	280,1	97,7
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	52,9	80,6
ijara xızmetleri	110,2	93,6
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	152,0	96,5
jeke xızmetler	187,1	94,9
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	70,0	69,1
basqa xızmetler	143,1	89,8

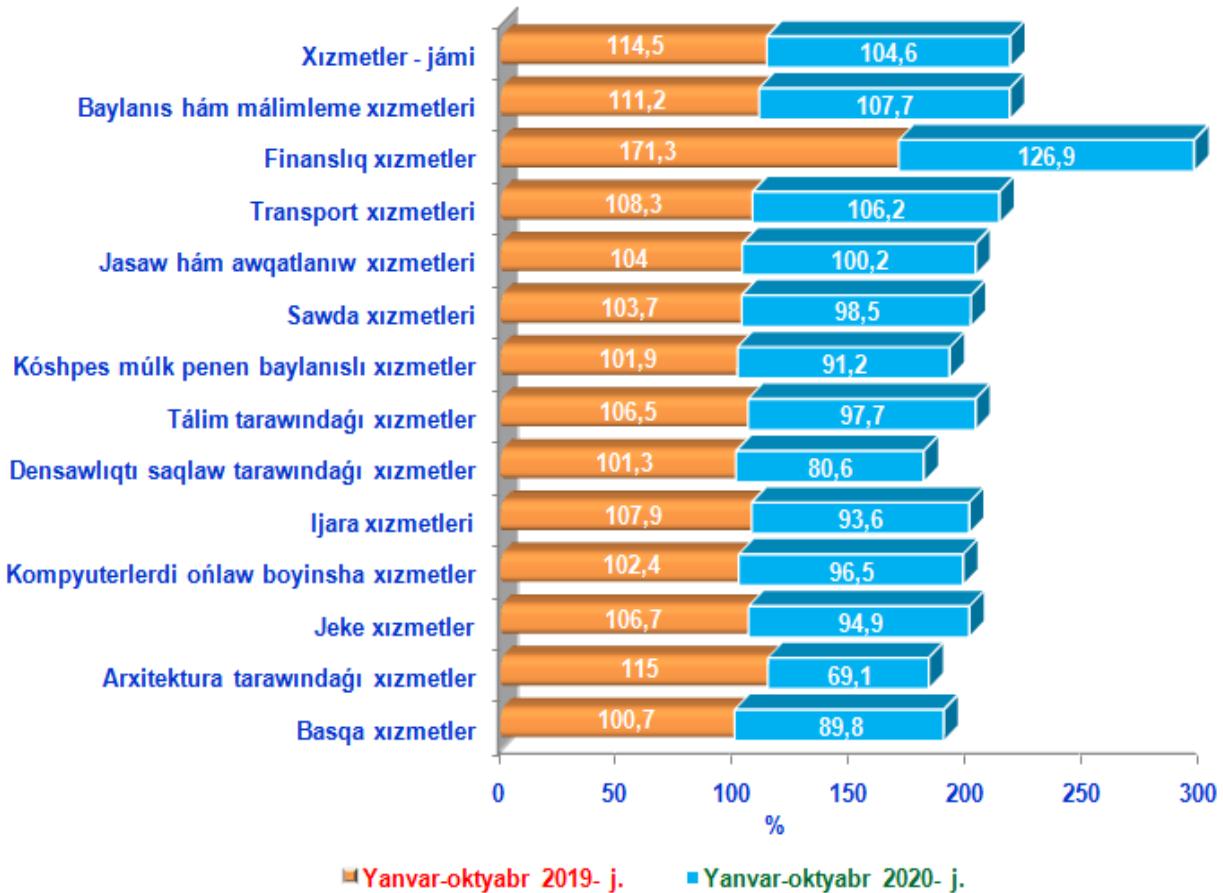
**Ekonomindeki hərəkət türleri boyinsha körsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında)**

Ekonomindeki hərəkət türleri boyinsha körsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında olardıń úlesi 26,1 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı körsetkishler sawda xızmetleri (23,2 %), finanslıq xızmetler (20,2 %), baylanıs hám málime xızmetleri boyinsha (6,0 %) úlesine tuwrı keldi.

Den sawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler körsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,0 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler -1,4 %, ijara xızmetleri - 2,1 % ke tuwrı keldi.

Ekonominik häreket túrleri boyinsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwi, % te

Joqarı ósim pátleri finanslıq xızmetler (26,9 %), baylanıs hám málimeleme xızmetleri (7,7 %), transport xızmetleri (6,2 %) ti quradi. Xızmetler tarawına tiyisli bolǵan basqa barlıq häreket túrleri boyinsha ótken jıldını usı dáwirine salıstırǵanda ósim pátleriniń tómenlewi gúzeti tilip atır.

Arxitektura tarawındaǵı xızmetler kólemi sezilerli dárejede (30,9 % ke) tómenlewi gúzeti tildi. Usınıń menen birge, densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (19,4 % ke), basqa xızmetler (10,2 % ke), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (8,8 % ke), ijara xızmetleri (6,4 % ke), jeke xızmetler (5,1 % ke), sonıń menen birge kompyuterlerdi ońlaw boyinsha xızmetler (3,5 % ke) tómenlewi gúzeti tildi.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanıstı támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedi.

2020- jıldızın yanvar-oktyabr aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 23,2 % ti payda etip, bul 1213,6 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámlekет ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

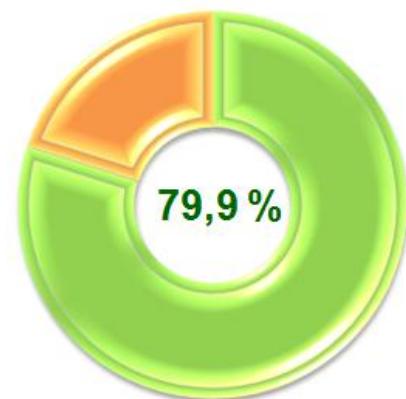
**Sawda xızmetleri quramı, % te
(2020- jıldızın yanvar-oktyabr aylarında)**

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńınsa xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyınsa xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı usaqlap satıw sawdası boyınsa xızmetleri

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 79,9 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 13,2 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 6,9 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler (2020- jıldırıw ushın yanvar-oktyabr aylarında)

Finanslıq xızmetler kólemi 1056,8 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushın :** 2019- jıldırıw ushın yanvar-oktyabr aylarında finanslıq xızmetler kólemi 816,9 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 20,2 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2019- jıldırıw ushın yanvar-oktyabr aylarında olardıń úlesi 17,6 % ti quradı.

Ótken jıldırıw usı dáwirine salıstırǵanda kólemi 239,9 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetiłdi.

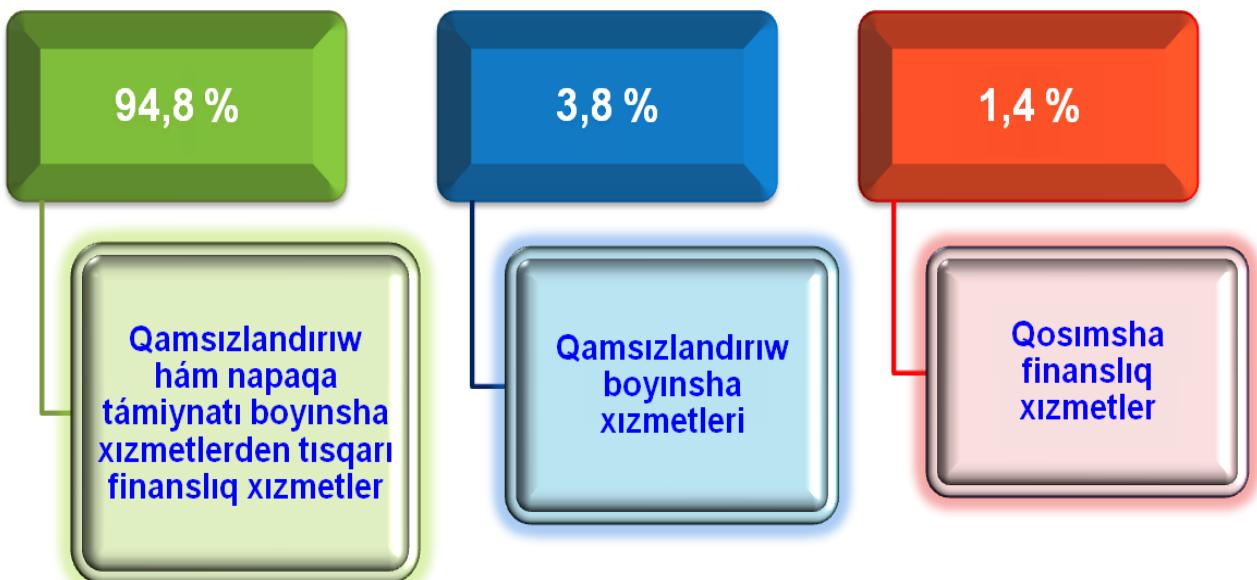
Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 26,9 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2019- jıldırıw ushın yanvar-oktyabr aylarında olardıń ósim páti 171,3 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushın belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushın tólenetuǵın aqsha esabına kóre alındı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

**Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2020- jıldızın yanvar-oktyabr aylarında)**

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyıńsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 94,8 % ti qurayıd.

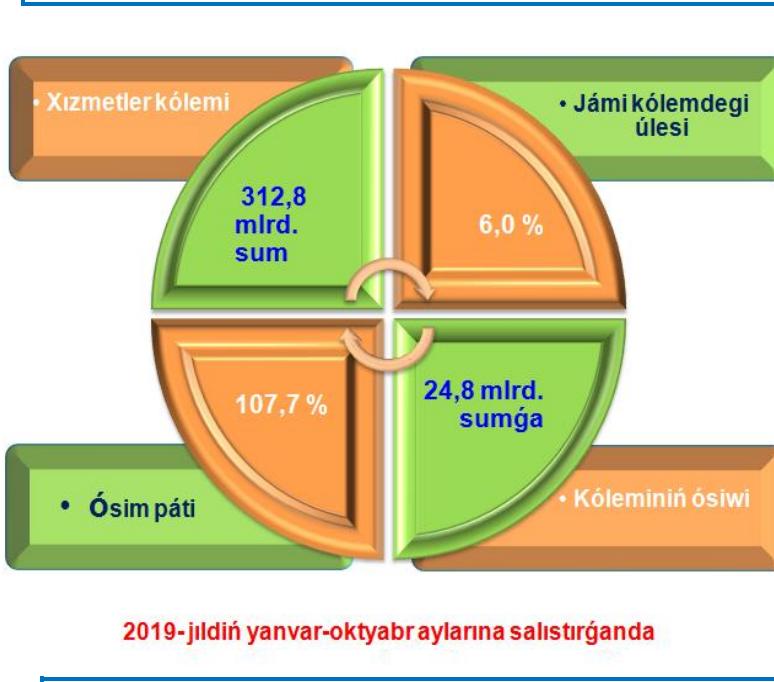
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 3,8 % aralığında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 1,4 % ti qurayıd.

Rawajlanǵan mámlekетler tájiriybesi sonı kórsetedi, AKTníń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásır etedi, sizge úlken kólemdəgi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa mümkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken mümkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalaniw keń qamtılǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskeneleştirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri (2020- jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

2020- jıldını yanvar-oktyabr aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 312,8 mlrd. sum dárejesinde belgilendi.

Ótken jıldını usı dawirine salıstırǵanda bul türdegi xızmetlerdiń ósim pátı 107,7 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 6,0 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2020- jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Baylanısh hám málimeleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanısh xızmetleri, Internet tarmağı, joldaslı baylanısh xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,0 % ti quradı.

Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 0,7 %, basqa baylanısh xızmetleri - 0,5 %, baspa sóz xızmetleri - 4,0 %, sonıń menen birge, málimeleme tarawındaǵı xızmetler - 0,8 % ti quradı.

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálım menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıldadı.

Ta'lim tarawındaǵı xızmetler (2020-jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında)

2020-jıldınıń yanvar - oktyabr aylarında bilim-lendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 280,1 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 5,4 % ti quradı. Ótken jıldınıń usı dawirine salıstırǵanda ósim páti 97,7 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa müddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (míymánxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) ma`nisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler (2020-jıldını yanvar-oktyabr aylarında)

Ótken jıldını usı dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim pátı tek 100,2 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 148,5 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi tek 2,8 % ti quradı.

Aziq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - aziq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemeden tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

**Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń quramı
(2020- jıldın yanvar-oktyabr aylarında)**

Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 93,7 % menen ústinlik etedi.

2020- jıldın yanvar-oktyabr aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 6,3 % ti quradı.

Den sawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul -

densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

**Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler
(2020- jıldın yanvar-oktyabr aylarında)**

2020- jıldın yanvar-oktyabr aylarında den sawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetlerdiń kólemi 52,9 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,0 % ti quradı. Ótken jıldın usı dáwirine salıstırǵanda ósim páti 80,6 % ti quradı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyalanadı.

**Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıgariw
(2020-jıldıń yanvar-oktyabr aylarında)**

Qaraqalpaqstan Respublikası	Kólemi, mldr. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, miń sum
Nókis q.	5229,5	104,6	2 742,0
rayonlar:	3103,6	105,3	9 662,4
Ámiwdárya	194,8	102,8	974,6
Beruniy	206,1	102,8	1 070,9
Bozataw	12,2	110,5	565,0
Qaraózek	63,8	102,1	1 206,8
Kegeyli	43,8	102,9	602,6
Qońırat	604,4	104,5	4 631,5
Qanlıkól	48,5	104,0	947,5
Moynaq	44,2	105,1	1 381,8
Nókis r.	43,5	104,5	860,8
Taqiyatas	83,6	101,4	1 128,9
Taxtakópir	50,8	103,1	1 253,9
Tórtkúl	234,1	103,5	1 087,3
Xojeli	211,6	102,7	1 717,2
Shımbay	90,3	102,6	801,6
Shomanay	50,6	103,7	895,3
Ellikqala	143,6	103,2	897,6

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Usınıń menen birge, salıstırǵanda joqarı kórsetkishler Nókis qalası (3103,6 mlrd. sum), Qońırat rayonı (604,4 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (234,1 mlrd. sum) gúzetildi.

Soni aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonı hám wálayatlarının barlıq resurslardan aqılǵa say paydalaniwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlığın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natijeliligin hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsetkishleri

2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 2742,0 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldınıń usı dawirine salıstırǵanda ósim páti 103,0 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 2742,0 mıń sum

Ósim páti, 2019- jıl yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda, % te - 103,0 %

Kóleminiń ósiwi , 2019- jıl yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda, - 279,5 mıń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábleti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalangan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatlari hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámlekет siyasati, ilimiý-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15